

Világ proletárjai egyesültek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA
XII. EVFOLYAM, 273. SZÁM
ARA: 50 FILLER
1955. NOV. 20., VASÁRNAP

A MAI SZÁMBOL:
A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozata az alapszervezeti pártvezetőségek és a pártbizottságok, valamint a revíziós bizottságok beszámolási kötelezettségéről, a pártvezetőségek, a pártbizottságok és a revíziós bizottságok újjáalakításáról 1956. január 1 és április 23 között (3-4. oldal)

Nagy feladataink az őszi mezőgazdasági munkák befejezéséért

írta: **BEDŐ ZOLTÁN** megyei főagronómus

A kenyérgabona vetéstervét meg kellene még a mai napig teljesíteni. Főleg a püspökáldányi, polgári és betyárujárású járásban maradtak kenyérgabona vetésre előkészítetlenül a területek bevetetlenül. Minden további halogatás, késlekedés súlyos károkat, termésvesztést jelent, ezért minden órát, az időjárás legkedvezőbb lehetőségét fel kell használni a kenyérgabona vetések befejezésére. Fontos, hogy ezekben a késői vetéseknél ne 100 kiló őszi búza kerüljön egy hektárra, hanem emeljük a vetőmag mennyiségét 115-120 kilóra is a biztosabb terméseredmények elérése érdekében. A helyi tanácsok mezőgazdasági előadóinak, a kenyérgabona-terület befejezéséért legfontosabb feladatát meg kell látni, hogy minden egyéni termelő elégette az előírt vetési kötelezettségét, mert a közösgabonaterületre csak akkor fogadható el a teljesítés, ha minden hektáron legalább 100 kiló őszi búza van, igazolt és nagy részben ellenőrzött gazdálkodó van. Tünetlenül kevesebb a leellenőrzött terület Berettyóújfaluban. Eddig ebben a községben mindössze 24 hektár vetésterületet mérték fel. Ennek során tűnt ki, hogy Bagosi Lajos egyéni termelő például közel egy hektár földet kevesebbet vetett az előírtól. Haladéktalanul pótolni kell az ilyen mulasztásokat, de emellett a szándékosan nem teljesítőket szemben mártóztatásnak van helye.

A vetési munkák befejezése mellett meg kell vonni a betakarítási munkák ütemét. Néhány tisz és még számos egyéni termelőnél cukorrépa, takarmányrépa vár betakarításra. Nem egy tiszben a kukoricaszár letakarításának elmulasztása gátolja az őszi mellyesztési munkák elvégzését. Ebben az évben éppen a megkésztetési munkák miatt aránylag igen rövid idő áll rendelkezésre, az őszi istállótrágyázási és mellyesztési munkák elvégzésére. Ezeknek a munkáknak sikere nagyrészt a betakarítási munkák meggyorsításán és első sorban tiszekben a munka helyes megszervezésén múlik.

Agronomusaink igen fontos feladata az istállótrágyázás és mellyesztés összehangolt munkájának helyes megszervezése. Minden rendelkezésre álló istállótrágya kihordása és benyomása a mellyesztéssel az elkövetkezendő hetekben kell hogy megtörténjen. Igen komoly a lemaradás tiszekben, mert eddig mindössze 38 százalékat teljesítették előirányzott istállótrágyázási területek. Szervezetté kell tenni a traktorok munkáját. El kell érni, hogy a vetésből felszabadult minden fogatőr szántó traktor első sorban az istállótrágyázás és az őszi mellyesztés munkáját végezze. Az erőgépek jó kihasználása, teljesítményeinek növelése érdekében, a tisz növénytermelési és a géppálya traktoros brigádjaitól hangolja össze munkáját, előre állapítsa meg, jelölje ki a traktorok munkaterületét. Gondoskodni az erőgépek folyamatos üzemeltetéséről.

A mellyesztési munkák végzésének sorrendjében első helyre kell tenni a rizstelepek felszántását. Ebben az évben az állandó csapadékos időjárás következtében ez nem könnyű feladat. A géppálya-főagronómusainak minden órát és lehetőséget ki kell használni annak érdekében, hogy a rizstelepek őszi felszántása megtörténjen. Amikor a rizstelepek talaja alkalmas a szántási munkák végzésére, nagyobb rizsterületeken a géppálya főagronómusainak csoporthoz két, vagy ha szükséges három brigádot, annak összes erőgépeit, hogy napok alatt jó minőségben az átcsoporthozott erők végezzék a mellyesztési munkáját.

Az elmúlt években a Balmazújvárosi Géppálya-összelet nem követte el a munkaszervezési módszert, csak néhány erőgépe dolgozott őszi rizstelepeken, így azok felszántásának egy része tavaszra maradt. Tavasszal meg szűkebb volt a lehetőségek ezeknek a telepeknél időben történő felszántására, ezért nem került megfelelően előkészített talajba a rizs vetőmag ezeken a területeken alacsonyabb terméseredményeket ért el. Tanuljunk az elmúlt évek rossz példájából, és ebben az évben biztosítsuk a rizstelepek őszi mellyesztésének elvégzését.

A rizstelepek felszántása mellett tavaszi alátalaj mellyesztés fűtőhomok és szikes területek kivételével — nemcsak a tisz-területeket, hanem a géppálya-területeket is — meg kell végezni a mellyesztési munkát. Szerződéses növények a vállalatok, gyárak jelentős segítséget adnak, kifizetik a mellyesztési díjat, a géppálya-területen a le-szerződött területen az egyéni termelőknek végez. A járási mezőgazdasági kiállítások ebben az évben is bebizonyították, hogy azok az egyéni termelők érték el a legmagasabb termésátlagot cukorrépából, dohányból, kenderből és a többi szerződéses növényből, akik az őszi mellyesztési munkákat idejében géppel végeztették. Ne mulassza el egyetlen egyéni termelő se az évben a gépi mellyesztést. A traktorok folyamatos, jó munkájának igen fontos előfeltétele, hogy a községi mezőgazdasági előadó, a gyárak termelési felelősei és a traktoros brigádvezetők egy-egy dűlő vagy határrés határábrán szervezzen irányítsák az erőgépek munkáját, hogy minél kevesebb üres járáttal végezkezzék a traktorok munkáját. A terméseredmények növelése csak akkor érhető el az őszi mellyesztéssel, ha annak minősége megfelel a követelményeknek. Az istállótrágyázással egybekötött mellyesztésnél igen fontos, hogy a trágya megfelelő alátakarás megtörténjen. Az agronomusok nagyon fontos feladata, hogy a termőréteg vastagságának megfelelően, az elmúlt évi mellyesztéseket okszerűen mélyítve írják elő a követelményeket és ellenőrzik azoknak betartását.

Fentiekből látható, hogy jelentős feladatok várnak még az őszi mezőgazdasági munkák során megvalósításra. Aránylag rövid idő alatt ezeket a feladatokat maradéktalanul jó minőségben kell megvalósítanunk a jövő év nagyobb, biztosabb termésátlagjainak eléréseért.

Ma is vetnek a debreceni járásban

A debreceni járásban még mindig mintegy 500 hold őszi búza vár elvetésre s különösen nagy a lemaradás Balmazújvároson. November vége felé közeledünk s most már minden perc késedelem káros, a késedelem majd az aratáskor mázsákban mutatkozik meg. Azokon a helyeken, ahol nem vetnek el időben 2-3 mázsás terméskést jelent holdanként a későn vetett kenyérgabona.

A debreceni járásban minden erőt összpontosítanak, hogy mielőbb földbe kerüljön a mag. A párnapos eső gátolta a munkát, de most újra lehet vetni. A debreceni járásban kihasználják a kedvező időt, ma, vasárnap is vetnek. Hétfőn reggel már azt akarják jelenteni: teljesítették kenyérgabona vetéstervüket.

A hajdúsámsoni Szabadság TSZ első lépése a boldogulás felé vezet

Nehéz lenne pontosan meggyűjt egybe, hogy mint a gyermeknek, a szövetkezőknek is nevet adjanak. Egy szónak is száz a vége, megalakult az új szövetkező Szabadság névvel. Az első lépés nehéz volt: a közös őszi munka elvégzése. A belépők száma napról napra szaporodott, de nem volt iga, nem volt vetőmag. Mindössze két lóva van a Szabadságnak, ezzel azonban nem lehet sokra menni. Sok volt a töprengés: A párttagok, a Szabadság TSZ alapszervezete taggyűlésen beszéltek meg, hogyan, miképpen vessenek el mielőbb. Segítséget is kaptak. Az állam mintegy 200 mázsa vetőmagot adott kölcsön, a géppálya pedig szántott, vetett. Varga János, Szilágyi József, Bugjói János, Bujdosó Imre meg a többiek is úgy dolgoztak, hogy öröm volt nézni. Pedig sokszor a vetőmag szállítás ingadozott, akadózott.

A munka haladt, hiszen mindegyik tagot egy cél foglalkoztat, hogy jövőre olyan termést takarítsanak be a szövetkező földjéről, amilyenre nem volt még példa Hajdúsámsonban. November 7-én boldogan jelentették: elvetettek, földbe került 130 hold rozs, 40 hold búza, 10 hold szeszös rozs, 15 hold árpa, 5 hold takarmánykeverék. A Szabadság TSZ megalakulása óta is egyre nő, egyre gyarapodik. A közös sertéses számára ólat építenek, szekeret készítenek kezdik meg az egyre gyarapodó tagok. Mert azóta is szinte naponta új tagok kéri felvételt, olyanok, mint Nagy Imre 13 holdas, T. Nagy Sándor 20 holdas, Kerekes János 8 holdas, akik a Szabadság TSZ 53 családjal együtt meggyőződtek a nagyüzemi gazdálkodás fölsőbbrendűségéről.

GAZDAG EREDMÉNYEKRŐL ADOTT SZÁMOT

A Ságvári Termelőszövetkezet zárszámadást előkészítő közgyűlése

(Tudósítónkól.)
A külsője, a megjelenése nemmi különbséget nem árul el. Olyan mint a tisz bármelyik tagja. Ha közeledik a tél, senki sem tudná megállapítani, hogy éppen ő a tisz elnöke, vezetője. Egyszerű, szerény ember, a szavakkal sem tud nagyon jól bánni, mégis jól irányítja a 710 holdas hajdúböszörményi Ságvári Termelőszövetkezetet. Az utóbbi három évben, mióta Nagy Gábor az elnöke a Ságváriak, évente emelkedik a tisz termése, gazdagodik a tagság, erősödik a közös gazdaság. A jó irányításnak és a tagok szorgalmának bizonyítéka a három diszkrét év amiből kettőt már azóta szerzett a tisz, amióta Nagy Gábor irányítja. Munkájának újabb elismeréseként kormányunk óta Nagy Gábor az elnöke a Ságváriak, évente emelkedik

és még nagyon gyenge gyomot a borona kifordítja a földből és az elpusztul. A szántáskor egy mázsa szuperfoszfátot szórunk el holdanként. A vetést mindig idejében végezzük. Az őszi vetésnek már ősszel szépen bekrosodik, erősödik, ellen tud állni a hideg télelnek. Tavasszal, amint a föld megpirrad, ismét hengerünk, boronálunk, amire éppen a talajnak és a növénynek szüksége van és ez egyben gyomirtás is. Két-három hét múlva újra boronálunk. Közben péciszünk. Ez a magyarizata annak, hogy az idén például hiába kötöttünk szerződést a Növényvédelemi Alommal a vegyszeres gyomirtásra, nem volt rá szükség, mert nem gyomosodott el a boronával, esetleg társával porhanyitjuk. Ezzel ismét irtjuk a gyomot, mert a kékelt séné is.

Holdanként 15 mázsa búza, 18,5 mázsa őszi árpa, 220 mázsa cukorrépa, 35 mázsa kukorica

A hajdúböszörményi Ságvári Termelőszövetkezet két évvel ezelőt alakult. Azóta nagy utat tett meg, kiváló terméseredményeket ért el, különösen az utóbbi három évben. 1953-ban egy, 1954-ben másfél, 1955-ben csaknem két mázsaival termelt több búzát holdankénti átlagban, mint a többi hajdúböszörményi termelőszövetkezet. Ebben az évben búzából 186 holdon 15 mázsa, őszi árpából 32 holdon 18 mázsa 45 kilót, cukorrépából 25 holdon 220 mázsa, takarmányrépából 10 holdon 150 mázsa, kukoricából 60 holdon több mint 35 mázsa termelt. A Hajdúböszörményben 1955-ben menendezett mezőgazdasági kiállításban bemutatott kalászáért az első díjat nyerte el a tisz. Két szép Nónius lovával, a Lenkével és a Lindával szintén I. díjat kapott. Munkaegységként búzából hat kilót és hozzá prémiumként 10 kilót osztottak a búza-termelőnek. Madácsi János családja 16 mázsa, Kiss János családja 11 mázsa búzát vitt haza csak prémiumként. Olyan tag, aki 8-9 mázsa kapott a prémiumból, igen sok van a szövetkezetben. De sok olyan tag is lesz, akinek a bőségesen termő takarmányrépából 50 mázsa körül jut prémiumként a teljesített munkaegységekre. Cukorrépából a tisz tölteje-ért 150 000 forint prémiumra számít a tisz. Egy évben 1955-ben menendezett mezőgazdasági kiállításban bemutatott kalászáért az első díjat nyerte el a tisz. Két szép

gyűzött kapás, kukorica, cukorrépa jöhet számításba. A jó maggyógyítás, a műtrágya és a növényápolás nélkül nem maradhat el. A következő évi jó termést már az előző évben a növénybetakarításakor előkészítjük. A tarlóhántást sohasem hanyagoljuk el, az egyik jelentős módja ez a talajnedvesség megőrzése mellett a gyomirtásnak. Tarlóhántással a gyommag a föld alá kerül, kikél, s még mielőtt magot hozna a növény, vetészántással ismét a föld alá kerül. Szántástól három héttig a föld rithe, ülepzik. A vetés előtt a boronával, esetleg társával porhanyitjuk. Ezzel ismét irtjuk a gyomot, mert a kékelt séné is.

Tormát, köztest termelnek, állatokat nevelnek

— Elég jó termésünk volt az idén, jövőre mégis többet akarunk. Az idén kísérleteztünk Kovács Mihálynak, a szövetkezetünk agronomusának javaslatára hét holdon burgonya és kukorica köztest termelésével. Minden harmadik sor kukorica volt, négyötöd folyóméterenként. A kísérlet sikerült. Burgonyából 103 mázsa, kukoricából 54 mázsa termelt holdja. Jövőre ismét termeljük köztestként ezt a két növényt — tíz holdon. Megpróbálunk több kalisót és több pécisót adagolni, hátha még több lesz a termés. — Elhatároztuk a zárszámadást előkészítő közgyűlést, hogy megkezdjük a tormatermelést is — egyelőre tíz holdon. Ha sikerül, 30-40 000 forintot is hoz egy hold termés. Törekszünk az állatállomány javítására. Az öreg, kevés tejet adó teheneket jobbakkal cseréljük ki. Most a fejési átlag hat liter, legutóbb tíz liter szeretnénk elérni a 1956-ban. A tenyészkocák számát javaslataira hét holdon labbat és jobbat cseréljük ki. Két bikát és egy mént akarunk nevelni. Több juhot tartunk és megkezdjük a sertés-hizlálást. Most hizik huszonhat, a szerződés alapján. A jövő hónapban hetvenet, márciusban ismét hetvenet fogunk hizóba — szabadpiacra. — Nagyjából ezek az 1956. évre vonatkozó terveink. Ezt meg is valósítjuk. Most készül a zárszámadás. Hogy a közös vagyon mennyivel gyarapodott, azt még nem tudjuk. A jövő évi pontos tervünket a zárszámadás alakulása szabja meg — fejezte be szavait az elnök.

Az agrotechnikai módszerek pontos betartásával növelik a terméseredményeket

Ezektől az eredményektől az elnök ilyenformán sorolva irányítással és a tagok ta el: — Gabonának mindig a legjobb földet választjuk, a figyelembe véve az elővetőszövetkezet. Hogyan termel a Ságvári TSZ, azt Nagy Gábor,

A közös vagyon megalapozását tervezi a tépei Arany Kalász Termelőszövetkezet

február elején a hizókat eladja, s ismét hűsértéseket vásárol. A 40 hizó árából visszafizetik az államtól kölcsönkért pénzt s a megmaradt pénzből tenyészkocákat vesznek a közös gazdaság részére. 140 juz is már a szövetkezet állatállományába tartozik — száz ebből anyajuh. Ehhez, ha az 1956-os gazdasági év jól sikerül, még 50 anyajuhot vásárol a tisz.

Ez év októberében alakult 16 taggal a tépei Arany Kalász Termelőszövetkezet, az I-es típusú Győzelem TSZ-ből. Tagjainak száma azóta már húszra gyarapodott. Földterülete 136 hold. Az új szövetkezet tagja nagy akaratúval látott az őszi munkákhoz. Negyvenöt holdon az őszi búzát, 15 holdon az őszi árpát már régen elvetette. A szövetkezet vezetősége gondolva a közös vagyon gyarapítására és a szövetkezet erősítésére, közösen megbeszélve a tagsággal úgy határozott, hogy állami hitelből 20 sertést vásárol, azt leszerződi hizlálásra, január végén, vagy

1956-os gazdasági év jól sikerül, még 50 anyajuhot vásárol a tisz. Az új szövetkezetet a közösgabona tanács és a derecskei járási tanács azzal segítette, hogy Gy. Kiss Lajost, a községi mezőgazdasági sajtó-közredőre átvendte a termelőszövetkezetet.

Párt és pártépítés

A pártoktatás tapasztalatai Hajdúböszörményben

Hajdúböszörményben, a városi pártbizottság munkatársai igen helyesen látják az elmélet fontosságát. Ezt bizonyítják azok az intézkedések, amelyekkel a nemrég megindult pártoktatási év előkészítése érdekében tettek. A Központi Vezetőség határozata alapján már jóval az oktatási év kezdete előtt kiválogatták a propagandistákat. A kiválogatottak hetven százaléka öt évnél régebben propagandista, igen sok közülük vezetők funkcióban lévő elvtárs. A politikai iskola propagandistái háromezer, a marxizmus-leninizmus alapjai tanfolyamok vezetői pedig négyezer fővel rendelkeznek. E tanfolyamok

kivétel nélkül minden propagandista részt vett,

s a hallgatóság aktivitása minden dicsőretet megérdemelt.

A pártoktatás előkészületei tehát zökkenőmentesen megtörténtek Hajdúböszörményben. Az elmúlt egy hónap tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy magában az oktatásban sokkal több hiba merült fel már idáig is, mint az előkészítésben. Kezdjük mindjárt ott, hogy a tervezett negyvenegyházi tanfolyamokból öt még mindig nem indult meg. Nem kezdték meg az oktatást a Belváros II., a Dózsa TSZ, a Kossuth TSZ, a Központi TSZ, a Kossuth TSZ, a Központi TSZ és a Belváros I. alapszervezeteknél tartandó politikai iskolák, valamint a gépállomás és az Alkotmány TSZ DISZ szervezeténél lévő Petőfi iskolák. Az itt említett alapszervezetek vezetői az oktatás megkezdéséig az elkövetkező napokban kövessenek el minden tőlük telhetőt, hogy az elmaradást pótolják.

A marxizmus-leninizmus alapjai tanfolyamok és a felsőfokú tanfolyamok mind szépen működnek a városban. A Zója Termelőszövetkezetnél eddig a hallgatók kivétel nélkül megjelentek a foglalkozásokon. Ugyanakkor rendezetten mennek a dolgok a fegyveres testületeknél, a tanácsközi pártbizottságoknál, a téglyagyárnál és az összes felsőfokú tanfolyamnál. A látogatottság természetesen nagymértékben attól függ, hogy milyen

lelkismeretesen végzik a propagandisták munkájukat.

Ott, ahol nem utolsó pillanatban fogtak hozzá a hallgatókkal való elbeszélgetéshez, ott a hallgatók szinte kivétel nélkül részt vesznek az oktatásban. Ezt bizonyítja a Zója Termelőszövetkezetben Varga Sándor propagandista elvtárs példája, aki május vége óta rendszeresen eljárt a legelső hallgatóhoz, elbeszélgetett velük, foglalkozott egyéni problémáikkal. Érthető tehát, hogy az ő szemináriumi csoportja jelenleg a legjobb a városban.

Vannak azonban olyan termelőszövetkezetek is Hajdúböszörményben, amelyekben bár felelős beosztásban lévő elvtársak vezetik a politikai oktatást, mégis olyan gyér a fog-

lalkozások látogatottsága, hogy olykor a 40 százalékot is alig éri el. Ennek oka részben abban keresendő, hogy némelyik termelőszövetkezet tagsága idén túlságosan elmaradt az őszi munkák végzésével, a döntő ok azonban az, hogy az oktatásba beosztott elvtársak könnyen, szinte a felelőtlenségig könnyen kezelik politikai önképzésük kérdését.

Több helyen az is hozzájárul a lazaságok elburjánzásához, hogy az alapszervezetek vezetői ahelyett, hogy sarkallják a tanulást az embereket, inkább elősegítik azok elkenyelmességét. A Kossuth TSZ-ben például az alapszervi párttitkár, Rácz Lajos elvtárs maga akadályozta meg a tagok oktatáson való részvételét azzal, hogy nem adott fogat a városba szállításukra. Utólag arra hivatkozott, hogy sok a munka és sajnálták a lovakat is erre az útra. Rácz Lajos elvtárs ellen egyébként más panasz is felmerült az utóbbi időben, mégpedig az, hogy nem jelent meg az elmúlt heti titkári értekezleten. Ennek következtében

a taggyűlést sem tudta megtartani,

s helyette a tsz elnöke, ifj. Feleki Ferenc elvtárs tartotta meg, ami nem a legjobb megoldás.

Feltétlenül beszélni kell a továbbiakban arról is, hogy az idős párttagok politikai önképzésénél sincsen minden a legnagyobb rendben Hajdúböszörményben. A 19-es kommunista, a veterán harcokos — akiknek leggyakrabban igen sokat szenvedett a fasizmus ideje alatt baloldali magartásáért — mind igen jó elvtársak. Szívesen lélekkel dolgoznak mindnyájan az országért, a szocializmusért, harcosságukkal, helytállásukkal a munkák példát mutatnak a fiataloknak... az elmélettel azonban baj van náluk. Gellén Imre elvtárs például, aki három évig volt városi párttitkár, aki pártbizottsági tag és aki alapszervi párttitkár volt a Dózsa Termelőszövetkezetben, egyszerűen kijelentette, hogy nem vesz részt a pártoktatásban. És sajnos nem ő az egyedüli, aki így vélekedik. Viselkedésük indoklásában arra hivatkoznak, hogy ők már öregek a tanulásra. Ugyanakkor megelégednek arról, hogy Orosz Antal elvtárs, a Dózsa TSZ tagja is közel jár már a hatvanhoz, mégis szorgalmasan eljárt az oktatásra és ő a legaktívabb a foglalkozásokon.

Ami a hallgatók szemináriuma való felkészülését, illeti, már most megállapítható, hogy a tavalyi színvonalhoz képest komoly javulás mutatkozik. Igen élénk viták folynak a tanácsközi, az állami gazdasági és a Zója Termelőszövetkezetben megtartott foglalkozásokon. Mindezek arra engednek következtetni, hogy munkásságunk, dolgozó parasztaságunk és új értelmiségünk egyre inkább megéri a politikai elméleti képzés fontosságát, s komolyan törekszik arra, hogy minél nagyobb mértékben el is sajátítsa azt.

Varga Benedek.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozata

(Folytatás a 3. oldalról) a pártértekezlet időpontjától számított egy héten belül tartalja a szavazás eredményét úgy, hogy minden jelölt neve mellé bevezeti a ráeső érvényes szavazatok számát. A jegyzőkönyvet a szavazásból bizottság valamennyi tagja aláírja. A pártértekezletről és a szavazásról felvett jegyzőkönyv egyik példányát, mint bizalmas okmányt a pártbizottság őrzi meg, másik példányát pedig megküldi a felsőbb pártszerveknek. 11. A megválasztott pártbizottság és revíziós bizottság

Debrecenben, a Bem téren befejezéshez közeledik a régi szakértésügyi diakonthon épületének kutató laboratóriumá való átépítése. Az átalakítási munkálatok után ott kap új elhelyezést a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Fizikai Kutató Intézete. A jövő évben kétemeletes kutató laboratórium építése kezdődik meg a jelenlegi épület szomszédságában. Debrecen új kutató inté-

ÖTVEN ÉVES A DÉRI MUZEUM

EGY INTÉZMÉNY félv- százados történetét egy rövid újságikkben nagyon nehéz összefoglalni, annál inkább, mert a múzeum fennállása óta mindig szerves részét alkotta Debrecen város kulturális életének.

A múzeum ügye több évtizeden át folyó tervezgetés után 1923-ban jutott a megvalósulás állapotába, amikor egy gyakorlati érzékű, de minden szóp iránt érdeklődő debreceni ékszerész, Lőfkovits Artur a kb. 2500 darabra me- nő gyűjteményének felajánlása mellett évi 500 koronás részletekben fizetendő 5000 korona alapítványt tett a létrehozandó városi múzeum céljaira. A város hivatalos vezetősége a közvélemény és néhány buzgó történeli érdeklődésű ember agitációjára a gondolatot magáévá tette és 1905. május 22-én a mai Fű- nézke utcai iskola emeletén három terem- ben meg is nyi- lott a városi múzeum. Az újonnan alapított intézmény első igazgatója Lőfkovits Artur lett, mel- lette a „min- denes” munkát a fáradhatatlan szorgalmú Zol- tai Lajos látta el. Zoltai La- jos, akinek köz- vel félv- százados történetku- tatói munkássága Debrecen tör- ténének feltáráshoz máig a legtöbb adattal járult, szerény, kezdetekből terjesztő munká- val a régészeti, történelmi és néprajzi gyűjteményeket az ország leggazdagabb vidéki múzeumává fejlesztette.

A gyarapodó múzeum még 1905-ben átköltözött a Csok- nai Vitéz Mihály szülőháza helyén álló Hatvan utca 23. sz. házába. A gyarapodás mer- ből mi sem jellemzi jobban, hogy 1915-ben már 32 611 tárgyból állt a gyűjtemény. A múzeum leltárkönyveiben a gyarapítók között egyaránt megtaláljuk a hortobágyi pásztorok, a szegény napszá- mos emberek és a legelőke- löbb debreceni családok nevét. A múzeum fejlesztése alig 10 éves fennállás alatt valóban az egész város népének ügyé- vé vált.

A múzeum gazdag anyagát 1915-16-ban teljesen újja rendezték és a legjobb ma- gyar múzeumi szakemberek segítségével berendezett kiál- lítás már 16 terem, töltött meg. Az akkori körülmények között szinte egyedülálló évi 9-10 000 fonyi látogató nemcsak a kiállítás tanulságos voltát, de a város népének érdeklődését is elárulja.

Az első világháború a mú- zeum gyarapodásában bizo- nyos visszaesést okozott, a tudományos munkát részben az anyagi támogatás csökkenése, részben az alkalmazottak ka- tonai szolgálata gátolta. Ez az állapot sajnos 1920-ig fen- nállott. Ebben az évben azon- ban Déri Frigyes hatalmas ér- tékű adománya mind a mú- zeum munkáját, mind pedig az évtizedek óta húzódo kultúr- palota építését nagy lépéssel vitte előre.

DÉRI FRIGYES 1852-ben született Baján és mint a volt osztrák-magyar monar-

chia leggazdagabb selyemgyá- rosa évtizedeken keresztül foglalkozott műgyűjtéssel. Felbecsülhetetlen értékű gyűj- teményét 1920-ban felajánlotta a magyar államnak, hogy egyik nagy vidéki városban kerüljön kiállításra. Gyűjte- ményében gazdag egyiptomi, görög-római és európai kö- zépkori anyag mellett perzsa, indiai, kínai és japáni műve- szet válogatott darabjai vol- tak. Az ajándék legnagyobb értéke kétszázötvenöt Munká- s Mihály: Ecce homo című képe volt, amelyet Déri Ame- rikából vásárolt vissza.

Déri a felbecsülhetetlen ér- tékű ajándéka mellett a mú- zeum részére szükséges épít- letet is saját költségén akarta

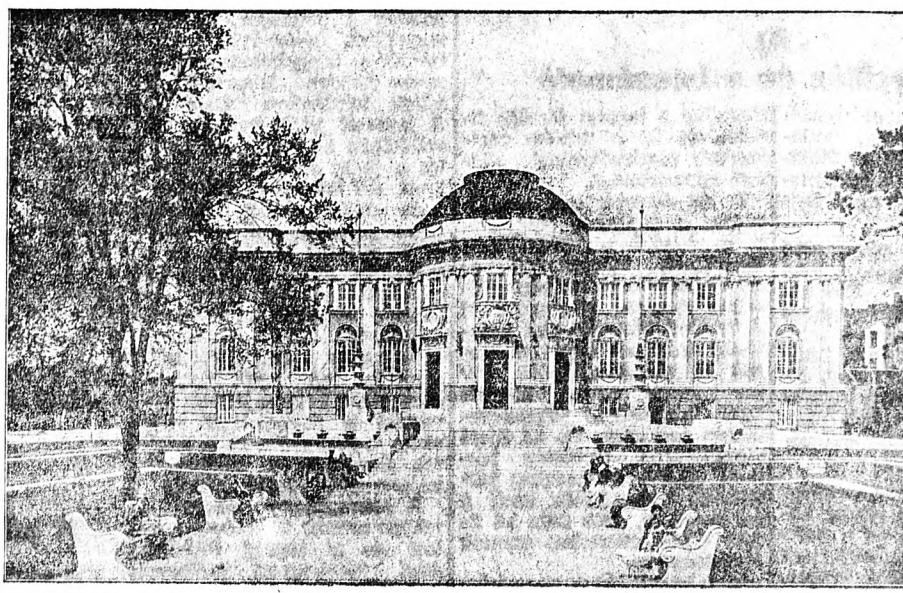
Az új intézmény — máig a legmodernebb múzeumi épü- letben elhelyezve — a legjobb magyar szakemberek közre- működésével az akkor telje- sen új tanító célnak kiállí- tásával nagyon hamar köz- ismert lett nemcsak itthon, hanem külföldön is. A mú- zeum látogatóinak száma a megnyitás évében, 1930-ban meghaladta a 70 000-et, de a későbbi években is 50-60 000 körül mozgott, ami abban az időben a legtöbb fővárosi mú- zeum látogatóinak számát is felülmúlta.

A közvetlen látogatás révén történő közönségnevelés mel- lett a múzeum tudományos tisztviselői az intézmény mun- kájáról az évenként rendsze-

re megjelent évkönyvekben számoltak be és ugyanitt jelentek meg Debrecen régészeti, történelmi és néprajzával foglalkozó dolgozataik is. Az évkönyvek a múzeum tudományos munkássága iránt érdeklődőkkel tartották a kapcsolatot mind itthon, mind külföldön.

ENNEK AZ INTENZÍV KAPCSOLATNAK eredményeként a szakkönyvtár gyarapodott, 1934-ben pedig a tőkési nemzeti múzeum a küldött magyar néprajzi tár- gyakért cserébe mintegy 200 áraból álló, a mindennapi élet tárgyait tartalmazó cse- reanyagot küldött. Ez a gyűj- temény jelenleg Magyarorszá- gon egyedülálló. A vásárlás mellett ajándék és letét útján is gyarapított a múzeum, állománya 1930-40 között 53 000 darabról 69 000-re emel- kedett, ennek kb. fele aján- dék és letét volt. A legjelen- tőbb gyarapodást azonban Déri György magyar népmű- veszeti gyűjteménye jelen- tette.

Déri György, az alapító Déri Frigyes öccse három évtizeden keresztül rendszeresen gyűj- tette, kb. 3500 daraból álló magyarországi népművészeti gyűjteményét, amelyben a legjellegzetesebb magyar vidé- keken kívül a szlovák és dél- szláv népművészet is képví- selve van, 1939-ben adomá- nyozta Debrecen városának. A kiállítás a fokozódó hábo- rus nehézségek ellenére ki- egészítve 1940-ben nyílt meg. A korábban, 1934-ben meg- nyitott Hortobágyi Múzeum a mai természetudományos gyűjtemény alapját vette meg, a debreceni vadászok egymással versenyezve aján- dékhozta a múzeumnak rit- kább vadász-zsákmányukat. A háborús események során a múzeum anyagának kiszál- lítását a múzeum tisztviselői- nek ellenállása megakadályoz-

A múzeum épületének felépítése 1923-ban történt meg, de a fokozódó infláció minden munkát lehetetlenné tett. Déri Frigyes 1924. október 24-én meghalt és így a városra hárult a múzeum felépítésének erkölcsi kötelessége és anyagi alapjá- nak megteremtése. A gyűjtemény nagy része ekkor már Magyarországon volt, Déri há- lála után a Bécsben levő laká- sában maradt emlékeket is Debrecenbe szállították. A mai, Déri Frigyes nevet viselő mú- zeum épületének építését 1926-ban kezdték meg és két- zel 2 millió pengő költséggel 1928-ban fejezték be.

Az új intézményben közös igazgatás alatt egyesítették az 1917-ben alapított képtárat és az 1919-ben megnyitott Közmű- velődési Könyvtárat. Az egyesí- tetti intézmény élére a váro- si közgyűlés Ecsedi Istvánt választotta. Ecsedi István már 1912 óta a múzeumnál dolgo- zott, mint a néprajzi tár- tiszteletdíjas öre és számos néprajzi tanulmány s cikk író- jaként mind a tudományos világban, mind pedig Debrecen közönsége előtt közismert személy volt.

Intézetében elhelyezve már másfél év óta működik dr. Szalai Sándor Kossuth- díjas akadémikus igazgató- sával és nemcsak kellő szá- mú fiatal kutató kiképzésé- végezte el, hanem jelentős kutatómunkát is végzett. Az átalakítás révén megszűnik a jelenlegi túlszűfoltosság és az új laboratóriumokban a kutatók jobb munkalehető- séget kapnak. Az átalakítási munkákat a közeli hetek- ben fejezik be.

Balogh István

Épületátalakítással készül a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Fizikai Kutató Intézete

zete a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Intézetének értékes atomkutató munká- jából fejlődött ki. Az egye- temi intézet dr. Szalai Sándor egyetemi tanár ve- zetésével már 1936 óta vé- gez egyre eredményesebb és intenzívebb atommag ku- tató munkát, amelyek az

utóbbi években nemzetgaz- dasági szempontból is jelen- tes eredményeket hoztak. Az eredmények szüksé- gessé tették, hogy a további kutatásokhoz a Magyar Tu- dományos Akadémia felügye- lete alatt egy külön kutató in- tézetet szervezzenek. A ku- tató intézet átmenetileg az egyetem Kísérleti Fizikai

AZ

Sok panasz el- meinkben amiatt, részt, anyagot nem a gyártáshoz vagy mek és igénylése hagyta nem egysz- hiába, mert az vállalat a szűks- vagy ki tudja mi- tudta megküldeni. Amikor az egy- ség lenne bizony- helyen esetleg éve- éppen az az alkati- Az elmúlt évbe- recében is rende- csökkentési kiállí- áru gazdát kiállí- tudta megküldeni. Amikor az egy- ség lenne bizony- helyen esetleg éve- éppen az az alkati- Az elmúlt évbe-

126 kiló

A Hajlított Bu- gatásunk alkalmá- gokra bukkantunk- tában megközelít- értékű elfekvő an- anyagok nagy ré- sodnak a raktárba- lánegépszíjából pl. műselyem heveder- zel 80 kiló van a- milliméteres kend- eszköz csökkentés- tek" már 50-60 m- maradt tekintélye- soha lenne haszná- riak. Hogy ne ve- anyag sem, a- anyagnövelője- lezés kezdett a- Vállalattal és a La- azt kérte, vegye v- onnan vásárolt- Műszaki Bizomár- azt, hogy készlet- közvetítse valame- latnak. Ugyanaki-

Mi újsá

Mint ismeretes a- tanács felkérte a- ság Szövegségét, h- bi tradíciókhoz h- legjobb tudása sz- a november 15-16- i és fémgűjtést. A- ponti Vezetősége a- tanács felhívása a- tározta, hogy a té- netben 100 olyan- meg Budapestre, a- munkát végeznek- fémgűjtésben. A- mára gazdag pro- tottak össze. Több- zi és színhabzó- vasítson való ú- feddhetetlenné- hetet. Bizonyára- is sok olyan fiatal- munkája jutalmá- bizonyja a budá- ra.

A gyűjtés a de- lőkban egyébként- kezdődött. Eddig- debreceni Kossuth- Leánygimnázium,- telep általános is- és disztái, továb- ipari Technikum- tek el szép eredm- suth Gyakorló G- sulói közül első- Sára, továbbá K- és Kósa Ilona.

Öal

A Néplap 1955- számában szemé- cikk jelent meg- címmel: „Miért- meg rádiófelvéte- javító kórusa?”

A rádiófelvéte- három héttel és- sem tárgyaltam- felvétel előzmé- megbízást sem ka- ahogyan azt a- Ezzel szemben a- Fodor Lajos- mélyesen járt a- recében, ő kész- diófelvételt, s a- személyesen a k- tóival. Fodor elvt- zám jött előszó- akkor tárgyalta- kor ő minden- szlette a felvételt. DISZ énekkarát- Bartók művek é- vel azt más kó- lalta.

KÉT VÁLLALATNÁL

AZ ELFEKVŐ KÉSZLETEK NYOMÁBAN

Sok panasz elhangzott már üzemekben amiatt, hogy egy-egy alkatrész, anyagot nem lehet beszerezni a gyártáshoz vagy javításokhoz. Kérelmek és igénylések tömkelege is elhagyta nem egyszer a gyárakat mindhiába, mert az illetékes anyagellátó vállalat a szükséges csavart, szeget vagy ki tudja milyen alkatrészt nem tudta megküldeni.

Amikor az egyik helyen nagy szükség lenne bizonyos dolgokra, a másik helyen esetleg évek óta ott porosodik éppen az az alkatrész.

Az elmúlt évben igen helyesen Debrecenben is rendeztek egy forgóeszköz csökkentési kiállítást, ahol igen sok áru gazdát cserélt. Ebben az évben nem tudjuk, hogy szándékoznak-e ilyen kiállítást rendezni. Elfekvő készlet pedig van az üzemek raktáraiban. Hogy mennyi? Azt csak egy látogatás alkalmával mérhetjük fel.

126 kiló láncgépészij

A Hajlított Bútorgyárban tett látogatásunk alkalmával igen érdekes dolgokra bukkantunk. A segédanyag raktárban megközelítőleg 150 ezer forint értékű elfekvő anyag van. Az elfekvő anyagok nagy része két-három éve porosodik a raktárban. Különböző méretű láncgépészijből pl. 126 kiló, impregnált műselyem hevederből két méterben közel 80 kiló van raktárban. A nyolcvan milliméteres kendergürtniből a forgóeszköz csökkentési kiállításon „elsütöttek” már 50-60 méter, de még mindig maradt tekintélyes mennyiség, amit soha nem használnak fel a bútorgyáriak. Hogy ne vesszen kárba ez az anyag sem, a Hajlított Bútorgyár anyagkönyvelője nemrég levelezési kezdett a Műszaki Bizományi Vállalattal és a Lenkerrel. A Lenkertől azt kérte, vegye vissza a — valamikor onnan vásárolt — kendergürtnit, a Műszaki Bizományi Vállalattól pedig azt, hogy készletüket vegye át, vagy kövesse valamelyik budapesti vállalatnak, Ugyanakkor a Rákospalotai

Börkonfekciónak is levelet írt, ha nem találnak szükségük lenne az anyagra, vásárolják meg. Mindhárom helyről elutasító válasz jött. De hogy még se keserítsék el az anyagkönyvelőt, a levelek frójt tanácsot adtak. A Lenker azt tanácsolta, hogy a Rákospalotai Börkonfekciónál érdeklődjenek, a Börkonfekció azt írta, forduljanak a Lenkerhez, a Műszaki Bizományi Vállalat pedig jóindulatú ajánlkozások mellett közölte, hogy próbálkozzanak a Börkonfekciónál, vagy a Lenkernél.

Csavarok ha találkoznak

De maradt más anyag is, amit a Műszaki Bizományi Vállalatnak bejelentett a Hajlított Bútorgyár anyagkönyvelője. Továbbra is a raktárban hever például a 90 kiló Ikafen-lakk, 88 400 darab 60x4-es laposfejű csavar, 500 darab hétnyalocados és colos anya, 1500 darab 12x120-as hatlapfejű nyerscsavar, 35 darab különböző méretű körfűrészlap, 260 darab egyenes, hajlított, ivelt faipari gépkés, 100 méter hajlékony védőtömlő.

A felsorolt anyagokat az üzem senkinek sem tudja eladni, lehetséges pedig, hogy valahol nagy szükség lenne a sok közül valamelyikre. Nem lehetetlen az sem, hogy az ipar ezeket az anyagokat gyártja is. Pedig Debrecenben még más üzem raktárában is találunk hasonló anyagokat, ami azt bizonyítja, hogy például csavarárúkból nagy feleségünk van.

Miért csak statisztát a Műszaki Bizományi Vállalat?!

A Debreceni Villamosvasút raktárában közel 17 ezer forint értékű elfekvő áru van. Két méterben összesen 1800 méter 25 és 35 négyzetmilliméteres alumínium kábel vár új gazdára. Csak a kábelek 9000 forint értéket képviselnek. Ezenkívül 30 kiló szórórágacs, nagybombamennyiségű oxilin fedőpaszta, narancssárga, pompeii vörös porfesték, s 1200

darab hatlapfejű nyerscsavar szerepel az elfekvő készletben.

Tehát mint már említettük csavarunk van bőségesen. A Villamosvasút raktárában azért van felesleges készlet, mert az üzem anyagigényléskor kénytelen a „normát” s nem a szükségletet megrendelni. Ha történetesen 300 darab csavarra van szükség, 800-at kell rendelni, mert az a legkisebb mennyiség, ami igényelhető. Természetesen így sok kimaradó anyag feleslegessé válik, hónapokig vagy évekig hever a raktárban, idővel értékéből is veszít, s ez mindenképpen teher és bosszúság az üzemnek.

A Műszaki Bizományi Vállalatról fejtünk ki a Műszaki Bizományi Vállalatnak bejelentett a Hajlított Bútorgyár anyagkönyvelője. Továbbra is a raktárban hever például a 90 kiló Ikafen-lakk, 88 400 darab 60x4-es laposfejű csavar, 500 darab hétnyalocados és colos anya, 1500 darab 12x120-as hatlapfejű nyerscsavar, 35 darab különböző méretű körfűrészlap, 260 darab egyenes, hajlított, ivelt faipari gépkés, 100 méter hajlékony védőtömlő.

Véleményünk szerint helyes lenne a Műszaki Bizományi Vállalat munkáját módosítani, vagy pedig felmérni az elfekvő készleteket, s úgy tervezni az ipari termelést, hogy a jelenleg is halomban lévő, felesleges árukat ne tétézze új gyártmányokkal. Csakis ilyen módon érhető el az elfekvő készletek megmentése, és felhasználása, valamint annak a bonyolult és bürokratikus kiemelés és levél küldözgetésnek a megszüntetése, amely most anyagkezelésünket jellemzi.

Az angol követ látogatása a minisztertanács elnökénél

L. A. C. Fry, Nagybritánia és Észak-Írország Egyesült Királyság magyarországi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere november 19-én, szombaton bemutatkozó látogatást tett Hegedűs András elvtársnál, a minisztertanács elnökénél.

KEDDEN MUTATJÁK BE

A TRAVIATÁT

A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN

A Bajazzók, Alarcosbál, Tosca, Trubadúr, Bánk bán, Pillangócsászárony sok sikert aratott bemutatói után a Csokonai Színház operabemutatójához, Verdi: Traviatához, a Traviata bemutatásának előkészületei tulajdonképpen még a nyáron — amikor a társulat Salgótarjánban tartózkodott — megkezdődtek. Akkor bizta meg a színház igazgatója az ismert, fiatal, tehetséges művészt, a Csokonai Színház tagját, Mensáros Lászlót az opera rendezésével, Mensáros Lászlót — bár meglepetésként érte e megbízás, — örömmel vállalta el a szép feladatot. Mensáros László gyermekkorra óta foglalkozik zenével, zeneakadémia hallgatója volt, tehát az opera megrendezése az az, hogy Mensárosot biztásk meg, hozzáértő kézbe került. Hogy a fiatal színművész mennyire jelel meg — mint rendező — a hozzájárult bemutató s a további előadások döntik el. De hogy nem lesz okunk csalódni Mensáros László operarendezői tehetségében, azt a pénteken megtartott

megérdemelt hírnevét. A Csokonai Színháznak egyébként ez lesz az első olyan operabemutatója, amelyiket teljes kézzel szerepeltetésben játszanak. A keddi bemutatót Bán Ibolya, Dósa Mária, Oszvald Gyula, Virágos Mihály, Hankiss Ilona tolmácsolásában csendül fel Verdi muzsikája, a másik szereposztásban Balogh Éva, Matolcsy Lívia, Bartóka András, Háromy Imre és Deák Pálma, a többi szerepben Angyal Sándor, Bán Elemér, Nagy Béla, Kerekes Gábor, Siklós György, Schaffner Zoltán lépnek fel. Vezényel Blum Tamás és Zakariás Gábor. A díszleteket Siki Emil, a maszkarokat Zakar István készítette.

A Traviata keddi bemutatója bizonyára öregbíti a Csokonai Színház operabemutatóinak hírnevét.

Tanácsstagi pótválasztások Debrecenben

A tanácsválasztások óta eltelt egy esztendő alatt néhány tanácstag elköltözött a városból s így azoknak helye megüresedett. Minthogy a tanácsörvény és kiegészítő rendelkezései megszüntették a póttagok rendszerét, ezért a megüresedett tanácsstagi helyekre új választásokat írtak ki. Azokban a városi és kerületi választási körzetekben,

ahol a tanácsstagi helyek megüresedtek, december 18-ra új választásokat tüztek ki, amelyre az előkészületek már megkezdődtek. Az előkészületekből a választók minél nagyobb számban vegyék ki részüket, s e választásokat tegyék ünnepelvéssé. A városi tanács végrehajtó bizottsága későbbi időben közli, hogy melyek azok a körzetek, ahol pótválasztások lesznek,

A szovjet parlamenti küldöttség szombati látogatása

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának hazánkban tartózkodó küldöttsége N. M. Pogov, a Legfelső Tanács Elnökségének titkára vezetésével szombaton folytatott látogatásait. A küldöttséget elkísérte újjukra Vég Béla, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének titkára, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Pogácsás György, az állami gazdaságok minisztere, Darabos István, a Népközlársaság Elnöki Tanácsának titkára, Nagyistók József, az országgyűlés alelnöke, továbbá A. I. Loscsakov, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa.

dél előtt megtekintették Szegeed nevezetességét. A küldöttek városnézés közben barátságos elbeszélgettek a város lakóival. Látogatást tettek a Szegei Orvostudományi Egyetem mikrobiológiai tanszékén. Itt a küldötteket az egyetem vezetői fogadták.

A szovjet parlamenti küldöttség Szegedről Mezőhegyesre utazott, ahol megtekintette a Munka Vörös Zászló Érdemrendjével kitüntetett törzsalattenyésztő állami gazdaságot.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának küldöttjei elismerőleg nyilatkoztak a gazdaság munkájáról és több tanácsal segítették a mezőhegyesi dolgozókat.

Tegnap Bedőn és Nagykerekiben kigyúlt a fény

Hajdú-Bihar megyében a faluvillamosítás során már több mint harminc községben véget ért a petróleumlámpa fényét az egészséges villanyvilágítás. Szombaton újabb két községben, Nagykerekiben és Bedőn gyúlt ki a fény. Bedőn ünnepséget tartottak s a határszéli község magyar és román dolgozó parasztjai megvendégelték a faluvillamosítást végző dolgozókat. A két Hajdú-Bihar megyei község villamosítására államunk több mint egymillió forintot fordított.

Kéttantermes iskola, kultúrterem épül Dombos-tanyán

Debrecen határában a Dombos-tanyai településen jelentős társadalmi munkával segítik a dolgozó parasztok a kéttantermes iskola és a kultúrterem építését. A dolgozó parasztok társadalmi munkával 27 ezer válvogot vetettek ki az építkezéshez. Az a terv,

hogy december 25-ére átadják az épületet. A Dombos-tanya, Sárkút és Tornósy-tanya környékén 470 hektárt fásítanak akáccsal az őszben. A telepítés 150 hektárt már felült. A faültetésekhez jelölő-gépet alkalmaznak, ami lényegesen meggyorsítja a faültetést.

Befejezte évi tervét a Debreceni Orvosi Műszergyár

Több debreceni és megyei vállalatunk után, november 17-én a Debreceni Orvosi Műszergyár is befejezte 1955. évi termelési tervét. A továbbiakban az orvosi műszergyárak azt tüzték ki célul, hogy terve u felül az eddigieknél sokkal jobb minőségben gyártanak műszereket az országnak.

A nagyráhei Petőfi Termelőszövetkezetben 17 000 forint földjáraadékat fizetnek ki

A jól gazdálkodó nagyráhei Petőfi Termelőszövetkezet betartja az alapszabályt, amely előírja, hogy ki kell fizetni a földdel beléptő tagoknak a földjáraadékat. Ebben az évben is, mint a megelőző esztendőben is,

zárszámadáskor kifizetésre kerül a földjáraadék. 1955 végén 17 ezer forint fizetnek ki a Petőfi Termelőszövetkezet azon tagjai részére, akik földdel léptek be.

Debrecenben már szabadpiacon árusítható a kukorica

Debrecen város termelőszövetkezei, dolgozó parasztjai a bőséges kukoricatermés betakarításával egy időben eleget tettek állam iránti kötelezettségüknek. A városnak minden termelőszövetkezte teljesítette kukorica beadási kötelezettségét. Az egyéni parasztok sem hoztak szegyet a városra — és Debrecen 100,5 százaléka teljesítette már kukorica begyűjtési tervét.

Ezzel a város területén péntektől, november 18-tól kezdve szabadpiacon árusítható a kukorica.

Sikeres kísérletek Hosszúhátton

A Hosszúhát Állami Kiserleti Gazdaságban három évvel ezelőtt kezdték meg a kísérletezést a kosztrómai bikával és szürke-magyar tehennel. A kísérletezés célja az, hogy a rendkívül bőtejtű kosztrómai szarvasmarhák jó tulajdonságait egyesítsék az igen szívós, erős, igénytelen szürke-magyar szarvasmarha tulajdonságaival és emeljék annak tejszámát.

Ebből a keresztezésből már több mint 80 leszármazott van a Hosszúhát Állami Gazdaságban. A keresztezésből származó borjak igen gyorsan fejlődnek, napi súlygyarapodásuk közel másfélszerese a szürke-magyar borjakénak. A kosztrómai bikát a Szovjetunióból kaptuk, s így javítjuk vele szürke-magyar szarvasmarha állományunkat.

Konyár példát mutat a begyűjtésben

Konyáron jó szervező munkával készülnek arra, hogy tiszta begyűjtési lappal köszöntsék az új esztendő. Verseny indult a községben a hátralekoks felszámolására. A verseny indításakor 600 hátralekos volt a községben. Az első napokban már 32 hátralekos tett vállalat a hátralek teljesítésére. A vállalatok közül 24 már teljesítette is vállalatát. A községi tanács tagok 52 kigyűjtést tartottak a be-

gyűjtési verseny eddigi ideje alatt. A jó versenyvezetésnek a felvilágosított munkának eredménye, hogy a hátralekoksok száma 600-ról már 137-re csökkent. A község december 20-ára minden beadási kötelezettségnek eleget akar tenni. Konyár jó munkájával már elérte, hogy a járási versenyben az ötödik helyről, a begyűjtési eredményeket tekintve, a második helyre került.

Mi újság a vasgyűjtésben?

Mint ismeretes a minisztertanács felkérte a Dolgozó Ifjúság Szövetségét, hogy a régebbi tradíciókhoz híven most is legjobb tudása szerint segítse a november 15-től kezdődő vas és fémgűjtést. A DISZ Központi Vezetősége a minisztertanács felhívása alapján elhatározta, hogy a téli iskolaszünetben 100 olyan úttörőt hív meg Budapestre, akik legjobb munkát végeznek a vas és fémgűjtésben. A fiatalok számára gazdag programot állítottak össze. Többek között mozi és színházlátogatások, úttörővasúton való utazás stb. teszi felelhetővé a budapesti hetet. Bizonyára megynékből is sok olyan fiatal lesz, aki jó munkája jutalmául méltónak bizonyul a budapesti utazásra.

A három fiatal tanuló egyetlen egy nap alatt 60 kiló ócskavasat gyűjtött. Az iskola DISZ titkárának, Kántor Sárának egyébként az a terve, hogy az iskola minden tanulója a vasgyűjtési hónap alatt legalább 15 kiló hulladékanyagot gyűjt össze.

A szabadság-telepi általános iskola gyűjtési munkáját Kovács Katalin úttörő vezető irányítja. Az iskola tanulóit egyetlen nap alatt több mint 27 nárona vasat gyűjtötték össze. A Dimitrov utcai általános iskolában tanuló Kovács Teréz és brigádjá szintén egyetlen egy délután több mint 10 tonna vasat vitt a begyűjtő helyre. A Fazekas általános iskola úttörői is a gyűjtési munkát illetően tonna tételekben beszélnek már.

A gyűjtés a debreceni iskolákban egyébként máris megkezdődött. Eddig különösen a debreceni Kossuth Gyakorló Leánygimnázium, a szabadság-telepi általános iskola úttörői és disztái, továbbá az Építőipari Technikum disztái érteik el szép eredményt. A Kossuth Gyakorló Gimnázium tanuló közlül elsősorban Kántor Sára, továbbá Kaszab Márta és Kósa Ilona végeznek jó

Az Építőipari Technikum disztái ugyancsak kitesznek magukért. Váradi Sándor és brigádjá már eddig is három tonna ócskavas átadását tartja nyilván a közös naplóban. Közvetlen utánuk a technikum III. osztályának tanuló következnak, akik a verseny során november 18-ig két és fél tonna hulladékot adták át a MÉH-nek.

Válasz A NÉPLAP CIKKÉRE

A Néplap 1955. október 30-i számában személyemet érintő cikk jelent meg a következő címmel: „Miért nem jelent meg rádiófelvétel a Jár್ಮűjavító kórusa?” A rádiófelvételt megelőző három héttel és még előbb sem tárgyaltam a Rádióval a felvétel előzményeiről. Így megbízást sem kaphattam, mint ahogyan azt a cikkíró írja. Ezzel szemben a tény az, hogy Fodor Lajos elvtárs személyesen járt a Rádiótól Debrecenben, ő készítette elő a rádiófelvételt, s akkor tárgyalt személyesen a kórusok vezetőivel. Fodor elvtárs nem hoztam jött először, én már csak akkor tárgyaltam vele, amikor ő mindenkiel megbeszélte a felvételt. A szakiskola DISZ énekkarát is felkérte Bartók művek éneklésére, mivel azt más kórus nem vállalta.

A kérdéses táviratot nem én kaptam, hanem a Jár್ಮűjavító, arról én Szigeti Gyula karnagytól (a Jár್ಮűjavító kórusának karnagya) telefonon értesültem. Ő a rádiófelvétel műsorával kapcsolatban tőlem kért tanácsot. Szigeti karnagy azonban a megbeszélte találkozóra nem jött el, nem úgy, mint ahogyan azt a TITÁSZ karnagya, Szondi László tette. A TITÁSZ kórus műsorát Szondi Lászlóval megbeszéltek, a kórus próbáját pedig meg is hallgattam. Ugyanezt tettem volna a Jár್ಮűjavító kórusával is, ha igényt tartott volna rá, mint ahogyan azt előre bejelentették.

Gulyás György a Zeneművészeti Szakiskola igazgatója,

VÖRÖSMARTY MIHÁLY*

MA SZÁZ ESTENDEJE: meghalt a magyarság és az emberiség egyik legnagyobb költője, **Vörösmarty Mihály**. Mikor első nagy műve a Zalán futása megjelent: kerek 130 évvel ezelőtt mindössze 88 előfizetője akadt, azok is nagyrészt a költő személyes ismerősei. Harminc év múltán azonban mintha már az egész ország odazarándokolt volna a temetésre. Hat évvel ezelőtt ment végbe a szabadságharc vérbefojtása; a mozdulatlan sárga dermedt országot börtönök és vesztőhelyek változtatták a Habsburgok poroszói és hóhérai. De 1855. november 21-e délutánján váratlanul megtelt a Váci utca, a Városház tér s a tehetetlenül torporzó rendőrök előtt ember ember hátán szorongott még a környékbeli utcákon is. Elővonultak a diákok, sorfalat álltak a fehériszkolák, s fedetlenül maradt minden fej, ahol elvonult a koporsó, amely után fátylán, gyászba öltözve ott léptek az élve hagyott magyar írók. Am a tömeg nem is érte be ennyivel: újabb és újabb mellékutakon elcsúszott a menetnek; s úgy áradt végig ez a néma tüntetés a hatalom bitói ellen egészen a temetőig, mintha valóban száz meg százazrek jelentek volna meg, hogy végülis tegyenek a Szózat költőjének, aki holtáig hű maradt Kossuthhoz és elátkozta Göngyöt...

Annak a hazafinak szót ez a tüntetés, aki már kifejezte a Szózatban: az emberiség egyik legmagasabb nemzeti énekében, hogy egy közös hazánk az egész földgolyó, s bátran és büszkén kiáltotta oda elnyomott kis országáról a nagy világnak:

Szabadság! itten hordozák
Véres zászlóidat...
Az nem lehet, hogy anyyi szív
Hába ontá vért...

VÖRÖSMARTYNAK szót ez a tüntetés, aki az aradi Golgotá porig-súlytoltainak azt hagyta vigaszul haty-dálában:

Lesz még egyszer ünnep a világon.

Mozdult még egyet a gúzbakótt ország a temetés után is: Vörösmarty barátja, **Deák Ferenc** felhívására több, mint 100.000 forint gyűjtése a költő nyomorúságban hagyott fiatal özvegyének és gyermekeinek. De aztán jött a kiegyezés, s a szabadság énekesére, a Vén cigány költőjére mind vastagabban terült a feledés pora. A Szózat ugyan egyetlen ünnepéről el nem maradt, de egyéb műveit alig olvasták többé. A kiegyezés nemzedéke már nem tudott a szabadság költőjével mit kezdeni. Me-rev szobrot formáltak belőle, s egyre kongóbb szavakkal koszorúzták. A kardcsattogás, a hősi pátozás riasztotta volna tőle a polgárok békes társadalmát?

ORSZÁGOS MEGLEPETÉST OKOZOTT századunk elején Babits Vörösmarty tanulmánya. Valóságos fölfedezés volt: mintha egy ismeretlen költőt ajánlékozott volna nemzetünknek. Egyszerre úgy tetszett, éppen nem az a baj, hogy érdekelt vesztette, el-avult, hanem az, hogy túlkorán jött, hiszen alapjában: modern dekadens költő, a halál, a magány, a pesszimizmus hirdetője, a vakmerő képezel óri-ása, aki legmagasabbra léte végén, fél-tébolylan, exaltált vízióban emelke-dett, olyan költeményekkel, amelyeket szinte már érteni sem lehet.

Ha így volna, mivel tudnánk ma-gyarázni, hogy **népi amokráciánk, pár-tunk egész szívvel ünnepte 1950-ben születése 150. fordulóját. S ünnepi az idén még kegyetesebben az új forduló-t, halála 100. esztendőjét.** Ha Vörösmarty a dekadens polgárság költője lenne, nem adtuk volna ki épp ezekben a hetekben művei minden eddiginél tel-jesebb gyűjteményét; s nem készülnék kritikái kiadásának sajtó alá rendezé-sére.

Vörösmarty a miénk. Hogyne volna a miénk, aki egyre inkább az elnyomot-tak szószólója lett, s hű maradt a forradalomhoz Világos után is, mindhalál-ig. Hogyne lenne örökre a miénk, aki fiatal-on csakugyan fegyverőrejjel, lódobogással töltötte meg csodálatosan zenő-géhamtereit, de a halál partján már úgy ámodta meg a világ esedékes ün-nepét, mint a béke diadalát?

Majd ha elfárad a vérsz haragja
S a vizsály elvérzik a csatákon...

* Részletek Juhász Géza egyetemi professzor-nak a Vörösmarty-emlékünnepeken elhangzott beszédeiből.

Van ugyan a hagyatékában sok, ami saját kortársainak szót a végképp alámerülő feudális Magyarországnak, s a vérben megszületett új, polgári nem-zetnek. De amire tanítja őket, közvetve ma is érvényes. — Ha szorong a jövő miatt, a ha-zaszeretet gondja győtri: ki tud-e né-pünk szabadulni Ausztria halálos ölelé-séből, a gyarmati nyomorúságból. Ha a kétségbeesés pereméig hajszolódik, fe-lősségérzete roskasztja le: meg bír-juk-e oldani társadalmi problémáinkat; a jobbgyfelszabadítást, a kiváltságok eltörlését. Az emberiség jövőjében in-gathatatlannul bizik Vörösmarty. De el-lenségeinket olykor túl hatalmasoknak érz. saját erőnkkel túl csekélynek, né-pünket tájékoztatlanak, télen ábrán-dozásra hajlamosnak.

MAI OLVASÓ ha szédülten beleme-redez Vörösmarty alkotásainak ha-lalós érvényeibe: meg kell az ő vívdá-sait értened. Mi változott a magyarság

Kard, eke, lánccsészle a vassnak gazdag eréből: Tápilát, véd, bírtet, hármosan őrzi a hont.

S ekkor — 1840-ben! — épp ő, száz meg száz csatajelenet fáradhatatlan kedvű ábrázolója, váratlan fordulattal rangsorolja is ezeket a készítményeket.

Megbolygzi az osztálytársadalom hódítóinak és zsarnokainak eszközzeit, a kardot és a láncot, s a békés munká-nak nyújtja a pálmát. Ehhez járul még, hogy ugyanaz a Vörösmarty, aki mindent világösszefüggésben ábrázol, nemcsak népet, hazát, hanem még az elröppent halk sóhaját is, ebben az epi-grammjában munkás és paraszt köles-önös egymásraultalását is kifejezi.

A MUNKÁS KÉSZÍTETTE SZER-ASZÁM a paraszt kezében mind-nyájunk javát szolgálja.

A **Vashámor** második fele így hang-zik:

Kard s lánccsészle lesz hódító zsarnoki kezben:
Csak használni tud a pór eke, ártani nem.

Nem csupán a dolgozók megasztá-lása ez, hanem csirájában az a sejtelen is, amelynek napjainkban már megvan ugyan a pontos neve: **munkás-paraszt szövetség**, de még távol állunk attól, hogy népután minden tagját áthatná en-nek tudata.

Elérkezik 1846. a galíciai fölkelés: Bécs a szabadságharc harca kelt lengyel nemesség ellen fölláztatja a jobbgyokat. Petőfi köre, a Tizek társasága nyom-ban belátja: a nemzeti függetlenség nagy harca csak akkor vívható végig, ha jobbgyfelszabadítás előzi meg. Eöt-vös megtorpan a galíciai események után, Vörösmarty a fiatalokhoz csatla-kozik.

Nagyszerű példát hagyja ránk a bíráló hazaszeretnek. Felkesedik az elért eredményekért, de egyre kemé-nyebb szatírákban ostromozza nemesi-nemzeti hibákat. Ha a galíciai esemé-nyekre azzal válaszolt is először, hogy:

„Az ember fáj a földnek —
Nincsen remény! Nincsen remény!”

hamarosan egyébbel rázza meg a köz-veleményt. O, a Szózat költője így fejezi ki a **plebejus álláspontot**, a jogtalan tömegek helyzetét:

Magyarország „fiainak Nem hazá-ja”: nevéit „Csak átkokképen” ismerik a nyomorba süllyedt milliók. Ettől a fölismeréstől egyenes út vezet a detronizációs Debrecebe — s tovább, utolsó korszaka forradalomsírató fenséges sí-ránai, amelynek mélyebb magasság csúcs-oka soha nem járt költő.

Még nem tartunk ott, amit a „Vén cigány”-ban megfogalmazott. Még nem vett-zett el a vizsály a csatákon. De pártunk, amely végre népként hazájává tette az országot, megbecsült helyet vivott ki számunkra a népek hazájában is.

IRODALMI ÜNNEPEK folynak ma országwide. Mi itt Debreceben emléktáblával jelöltük meg azt a házat, amelyben Vörösmarty és családja a szabadságharc idején szállást talált. Ideológusaink, irodalmi kutatóink, ki-adóink pedig nem szünek meg, azon fáradoznak, hogy a költő alkotásai is szállást kapjanak végre minden becsü-letes magyar szívben.

Aladár, a TIT főtáncára, Ju-hász Ferenc Kossuth-díjas költő és Horváth Károly iro-dalomtörténész.

Kállai Gyula megnyitó be-széde után **Waldapfel József** egyetemi tanár, a Magyar Tu-dományos Akadémia levelező tagja tartott ünnepi beszédet.

Az ünnepi est második ré-szében műsor következett,

mal költészetére a **Csongor és Tündével**: el a **Kitöltésös osztályoktól a nép test-véri együttesébe**.

A nép Vörösmarty korában Ma-gyarországon még túnyomórészt a job-bágy parasztság. De mindjárt ipari fej-lődésünk kezdetén tudatosul költőnk-ben a **munkás és a bányász tevékeny-ségének hazafias jelentősége** is. Négy-soros epigrammát ír **Vashámor** címen.

Vörösmarty epigrammái egyérté-kűek a világirodalom legcsodálatosabb példányával, a görög epigrammákkal mind tömör eszmei tartalmukra, mind distichonai föllümulhatatlan harmóni-ájára nézve. A költő minden hangja, hangulata, egész lelki, gondolati és ér-zelmi gazdagsága élénk táru ezektől a miniatür remekművekből: a hazaszeret-tet tanításából a szerelem megrázkó-dtatásán át óriási távlatú látomásokig, s a kritika és önkritika gúnyos, olykor gyilkosan szellemes megnyilvánulásáig.

A **Vashámor** első fele nyomban ér-zékelteti Vörösmarty lényegsűrítő ere-jét:

Kard, eke, lánccsészle a vassnak gazdag eréből:
Tápilát, véd, bírtet, hármosan őrzi a hont.

S ekkor — 1840-ben! — épp ő, száz meg száz csatajelenet fáradhatatlan kedvű ábrázolója, váratlan fordulattal rangsorolja is ezeket a készítményeket.

Megbolygzi az osztálytársadalom hódítóinak és zsarnokainak eszközzeit, a kardot és a láncot, s a békés munká-nak nyújtja a pálmát. Ehhez járul még, hogy ugyanaz a Vörösmarty, aki mindent világösszefüggésben ábrázol, nemcsak népet, hazát, hanem még az elröppent halk sóhaját is, ebben az epi-grammjában munkás és paraszt köles-önös egymásraultalását is kifejezi.

A MUNKÁS KÉSZÍTETTE SZER-ASZÁM a paraszt kezében mind-nyájunk javát szolgálja.

A **Vashámor** második fele így hang-zik:

Kard s lánccsészle lesz hódító zsarnoki kezben:
Csak használni tud a pór eke, ártani nem.

Nem csupán a dolgozók megasztá-lása ez, hanem csirájában az a sejtelen is, amelynek napjainkban már megvan ugyan a pontos neve: **munkás-paraszt szövetség**, de még távol állunk attól, hogy népután minden tagját áthatná en-nek tudata.

Elérkezik 1846. a galíciai fölkelés: Bécs a szabadságharc harca kelt lengyel nemesség ellen fölláztatja a jobbgyokat. Petőfi köre, a Tizek társasága nyom-ban belátja: a nemzeti függetlenség nagy harca csak akkor vívható végig, ha jobbgyfelszabadítás előzi meg. Eöt-vös megtorpan a galíciai események után, Vörösmarty a fiatalokhoz csatla-kozik.

Nagyszerű példát hagyja ránk a bíráló hazaszeretnek. Felkesedik az elért eredményekért, de egyre kemé-nyebb szatírákban ostromozza nemesi-nemzeti hibákat. Ha a galíciai esemé-nyekre azzal válaszolt is először, hogy:

„Az ember fáj a földnek —
Nincsen remény! Nincsen remény!”

hamarosan egyébbel rázza meg a köz-veleményt. O, a Szózat költője így fejezi ki a **plebejus álláspontot**, a jogtalan tömegek helyzetét:

Magyarország „fiainak Nem hazá-ja”: nevéit „Csak átkokképen” ismerik a nyomorba süllyedt milliók. Ettől a fölismeréstől egyenes út vezet a detronizációs Debrecebe — s tovább, utolsó korszaka forradalomsírató fenséges sí-ránai, amelynek mélyebb magasság csúcs-oka soha nem járt költő.

Még nem tartunk ott, amit a „Vén cigány”-ban megfogalmazott. Még nem vett-zett el a vizsály a csatákon. De pártunk, amely végre népként hazájává tette az országot, megbecsült helyet vivott ki számunkra a népek hazájában is.

IRODALMI ÜNNEPEK folynak ma országwide. Mi itt Debreceben emléktáblával jelöltük meg azt a házat, amelyben Vörösmarty és családja a szabadságharc idején szállást talált. Ideológusaink, irodalmi kutatóink, ki-adóink pedig nem szünek meg, azon fáradoznak, hogy a költő alkotásai is szállást kapjanak végre minden becsü-letes magyar szívben.

Aladár, a TIT főtáncára, Ju-hász Ferenc Kossuth-díjas költő és Horváth Károly iro-dalomtörténész.

Kállai Gyula megnyitó be-széde után **Waldapfel József** egyetemi tanár, a Magyar Tu-dományos Akadémia levelező tagja tartott ünnepi beszédet.

Az ünnepi est második ré-szében műsor következett,

Vörösmarty emlékezete

Boda István:
Es akkor lesz ember büntelen,
akkor tisztulnak meg csak a szavak,
hogyha a vágy már aszú nemesen
kidobja mind azt, ami szenny, salak,

s lefoszlik róla gúnya és világ,
s önön titkában ragyog meztelen,
mert benne száz jaj sirja zokszavát,
s a mindenséggel lesz fegyvertelen.

Jaj, világokat hordunk, viselünk,
zivatart támaszt az emlékezés.
Kiúdul és megfájdul a sebünk,
de emlékezni ez is mind kevés.

Szika szavakat nem dobálhatunk,
könnyünk se gyémánt, hogyha leperog.
De dadogva is sirja a szavunk
az éjg felmött roppant verseket:

azt a kacagást, melytől még ma is
fudkos hátunkon a forró hideg,
azt a zokogást melytől még ma is
zsibbadni kezd az eleven ideg,

és azt a jajt, melytől jaj még ma is
sziklaköva kiapad az agyvelő,
és azt az átkot, melytől még ma is
rémületbe csuklik a temető.

Mert Te tudtad csak, látomásaid
végső dühében mit ér a világ,
dalolva intó zokogásaid,
hattyu éneket, ember iszonyát.

Mert Te tudtad csak, Te, Te legnagyobb,
embernek és költőnek egyaránt.
Nem féltél, hogy foszforos viharok
örvénylése a pokoiba leránt.

Az csak pokol, de poklól-pokla ez,
ha nincs hazád, jaj nincs akkor haza,
s hogyha a téboly jajongani kezd
a tébolyok lehet csak igaza.

Igazad volt, s még hajszálad színét
isten-öszület fogta szép, ezüst
glóriába, megfektetilt az ég,
s betakarta a vulkán lava-füst...

Magyar poeta, végső mérce itt,
ha téged idézünk görnyed a váll,
de roppant súlyú szívveréseid
intelve hozzánk mégis etalál.

Vörösmarty-emlékünnepe Debrecenben

Tegnap este a Központi Kultúrotthonban nagyszabású ünnepségen emlékeztek meg Vörösmarty halálának 100 éves évfordulójáról. A díszemélyvény helyét foglaltak a Vörösmarty-emlékbizottság tagjai: élükön Kulesár Ferenc elvtársal, a megyei pártbizottság másodikfokával.

A zsűfólásig megtelt kultúrotthonban a Debreceni Népi Együttes énekkara Czövek Lajos vezény-lésével a Szózat hangjaival kezdte meg az ünnepséget, majd Ménes János elvtárs, Debrecen Város Taná-csa vb elnöke mondott meg-nyitó beszédet. Beszédében hangsúlyozta Vörösmarty emberi és költői nagyságát, mely emberi és költői példa napjainkban is. A megnyitó beszéd után Szende

Bessi, a költő Gutenberg albumban című versét sza-valta el, majd Juhász Géza egyetemi professzor tartotta meg ünnepi beszé-dét.

Az ünnepségen került sor a Vörösmarty irodalmi és szavalóverseny eredménye-nek kihirdetésére. A verse-nyek győztesének Kigyó Sándor, a Hajdú-Bihar megyei Tanács oktatási osztá-lyának vezetője adta át a jutalmakat. A Csokonai Színház művészei Téri Árpád, Solti Bertalan, Kossuth-díjas, Hotti Éva, Virágos Mihály Csokonai műveket adtak elő. Közreműködött az ünnepi műsorban C. Eröss Klá-ra, a Zeneművészeti Szakis-kola tanára, Uvarhelyi Margit, a Vörösmarty sza-valókórus győztese.

Koszorúzás ünnepségek Vörösmarty egykori lakóházánál

Tegnap délelőtt 11 óra-kor kivillanó napsütésben középiskolai diákok, általá-nos iskolai tanulók, egye-temi hallgatók és üzemi dolgozók csoportosultak a Csapó utca 16. szám alatti ház előtt, hogy hálával és kegyelettel adózzanak **Vörösmarty Mihály** emléké-nek. Ebben a házban lakott a nagy költő 1849-ben, ami-kor a magyar kormány Pest-ről Debrecenbe menekült. A Szózat költője ide is kö-vette Kossuthot, akinek esz-me mellett végig és törtet-lenül kitartott.

szédet. Beszédében a költő haza, ember és szabadság szeretetéről emlékezett, s hangsúlyozta, hogy a költő tanítása szerint is béke csak akkor lehet, ha a „vizsály elvérzik a csatákon”. Beszéde befejeztével leleplezte az emléktáblát és átadta Debrecen város közönségé-nek.

A ház falán helyezte el emléktábláját Debrecen vá-rosa, hogy méltón idézze és méltón emlékezzék a költő halálának százéves évfor-dulójáról. Az emléktábla leleplezése rövid ünnepség keretében zajlott le.

Az ünnepség a Himnusz hangjaival kezdődött, majd Kapás Dező, a Fazekas Mihály Gyakorló Gimná-zium tanulója, Vörösmarty Honszeretet című versét szavaltta el. Debrecen Város Tanácsa végrehajtó bizotti-sága nevében E. Kiss Sán-dor, az oktatási osztály ve-zetője mondott ünnepi be-

A leleplezés után **Nábrádi Mihály** vette át az emlék-táblát megőrzésre Debrecen közönsége és ifjúsága nevé-ben. Igéretet tett, hogy a város közönsége és ifjúsága mindig sajátjaként fogja őrizni és gondolni ezt az emléktáblát. Erre nemcsak a szeretet és hála, de a nagy költőnek kijáró tisztelet is kötelez.

Azután a koszorúzás ü-nnepség következett. A deb-receni városi pártbizottság nevében **Tóth Mihály** elvtárs, Debrecen Város Taná-csa nevében **Ménes János** elvtárs, a végrehajtó bizotti-ság elnöke helyezte koszorú-t. Megkoszorúzták az em-léktáblát az iskolák, az üze-mek, az írószövetség és a tömegszervezetek is. Az ün-nepséget a Szózat hangjaival fejeződtött be.

Ünnepi est Budapesten VÖRÖSMARTY MIHÁLY EMLÉKÉRE

Vörösmarty Mihály halála-nak 100. évfordulója alkalmá-ból a Népművelési Miniszté-rium, a Hazafias Népfront, a Magyar Írók Szövetsége, a Magyar Tudományos Akadé-mia, a Magyar Irodalomtör-téneti Társaság és a TIT szombaton ünnepi estet ren-dezett a Magyar Néphadsereg Színházában.

Az ünnepség előkészítésében helyet foglalt: **Rákosi Mátyás**, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, **Darvas József** népmű-velési miniszter és **Erdey-Grúz Tibor** oktatásügyi miniszter, **Andics Erzsébet**, az MDP Központi Vezetősége tudomá-nyos és kulturális osztályának vezetője, **Horváth Márton**, az

MDP Központi Vezetőségének tagja, a Szabad Nép szer-kesztő bizottságának vezetője, **Szabó Pál**, a Hazafias Népf-front Országos Tanácsának elnöke, **Kállai Gyula** népmű-velési miniszterhelyettes, **Ve-res Péter**, a Magyar Írók Szö-vegségének elnöke, **Bóka László** és **Waldapfel József**, az Aka-démia levelező tagjai, **Mód**

szében műsor következett,

